

26.04.2016/19-1

6704 SAYILI 65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ TÜRK VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA KANUN İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN YAYIMLANDI

26/04/2016 tarihli ve 29695 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Torba Kanun ile çalışma hayatına ilişkin özetle aşağıdaki konularda düzenlemeler yapılmıştır.

ÖZET

- Genel Sağlık Sigortası prim borçlarının silinmesine yönelik düzenleme yapılmıştır.
- 65 yaş aylığı alma şartları ve tutarına yönelik değişiklik yapılmıştır.
- Sosyal yardım alan bir kişiyi çalıştırma halinde prim ödenmemesini sağlayan yeni bir istihdam teşviki uygulaması getirilmiştir.
- 4857 sayılı Kanunda yer alan yıllık izinlerin bölünerek kullanılmasına ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.
- Sendikaların yapacakları bağış ve yardımlarla ilgili düzenleme yapılmıştır.

1. GENEL SAĞLIK SİGORTASI BORÇLARI SİLİNDİ

Torba Kanun ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Geçici 64. madde eklenmiştir. Söz konusu maddeye göre; bu maddenin yayımı tarihinden önce 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortalılarının 25 yaşını doldurdukları güne kadar olan genel sağlık sigortası primlerinin tahsilinden vazgeçilir. Bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar söz konusu süreler için ödenmiş olan primler iade ve mahsup edilmez.

26.04.2016/19-2

Düzenleme ile okuldan mezun olduktan sonra gelir testi yaptırmadığı için veya gelir testi yaptırıp geliri yüksek çıktığı için GSS prim borcu hesaplanan 25 yaşından küçük gençlerin borçları silinmiştir. Dolayısıyla 25 yaşından büyükler için hesaplanan GSS prim borçları af kapsamında değildir ve ödenmesi gerekmektedir. Bununla birlikte primini süresinde ödeyenler için iade veya mahsup işlemi söz konusu olmayacaktır.

2. 65 YAŞ AYLIĞI ŞART VE TUTARLARI DEĞİŞTİRİLDİ

Torba Kanun ile getirilen düzenleme ile 65 yaş aylığı almanın şartları yumuşatılmıştır. Değişiklikten önce 65 yaş aylığı bağlanırken aile içerisinde tüm bireylerin gelirleri dikkate alınmaktaydı. Bu sebeple de örneğin 65 yaşından büyük olup hiçbir geliri olmayan bir kişi beraber yaşadığı oğlu veya damadının aldığı maaş nedeniyle aylığa hak kazanılmaktaydı. Getirilen düzenleme ile 65 yaş aylığı bağlamada muhtaçlık testi için sadece kişinin kendisi ile eşinin geliri dikkate alınacaktır.

Ayrıca 65 yaş aylığı hesaplama kriteri de değiştirilmiştir. Önceki düzenlemede aylık hesaplanırken 1.620 gösterge rakamı dikkate alınırken bundan sonra 2.332 gösterge rakamı dikkate alınacaktır. Yani bundan sonra 65 yaş aylığının tutarı artarak 151 TL'den 244 TL'ye çıkmıştır.

3. YOKSUL İSTİHDAM TEŞVİKİ GETİRİLDİ

3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununa Ek 5. madde eklenmiştir. Söz konusu maddeyle getirilen istihdam teşvikinden faydalanabilmek için işçinin bazı özellikleri taşıması gerekmektedir:

- İşçi, işe başladığı tarihten önceki son bir yıl içerisinde nakdi düzenli sosyal yardımlardan en az bir defa yararlanmış olmalı.
- İşçinin aile içindeki geliri kişi başına düşen aylık tutarı asgari ücretin üçte birinden az olmalı.
- İşçi, Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işsizler arasında olmalı.

26.04.2016/19-3

Saydığımız şartları taşıyan bir kişi işe alınırsa brüt asgari ücret üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarın tamamı işe başlanan tarihten itibaren bir yıl süreyle Devlet tarafından karşılanacaktır. Ayrıca bu teşvikten sadece bir yıl süre ile faydalanılacaktır. Ancak Bakanlar Kurulu bu süreyi bir yıl uzatmaya yetkili tutulmuştur.

Getirilen teşvikten faydalanabilmek için işverenin de bazı koşulları sağlaması gerekmektedir:

- İşe alınan işçi ile 2015 yılında çalışan ortalama işçi sayısına ilave olarak istihdam yaratılmalı.
- 5510 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermeli
- Sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca karşılanmayan tutarı yasal süresi içinde ödemeli
- Kapsama giren sigortalının işe alındığı işyerinden dolayı Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmamalı. Sosyal Güvenlik Kurumuna olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirilmiş veya ilgili kanunlar uyarınca prim borçlarının yeniden yapılandırılmış olması, bu tecil, taksitlendirme ve yeniden yapılandırma devam ettiği sürece işverenlerin bu madde hükmünden yararlanmasına engel teşkil etmez.
- İşyerinde yapılan denetimlerde sigortasız işçi tespit edilmemeli. Yapılan kontrol ve denetimlerde, çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği tespit edilen işverenler bir yıl süreyle bu maddeyle sağlanan destek unsurlarından yararlanamaz.
- Teşvik hükümleri, 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile bu işyerlerinin yaptırdığı her türlü alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.
- Destekten yersiz olarak faydalandığının tespiti hâlinde, yararlanan teşvik tutarı 5510 sayılı Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte işverenden tahsil edilir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca karşılanan prim tutarları, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmayacaktır.

26.04.2016/19-4

Torba Yasa ile getirilen önemli bir başka düzenleme de yoksul işçinin işi beğenmemesi ile ilgilidir. Nakdi ve düzenli sosyal yardımlardan faydalanan kişiler İş-Kur tarafından mesleki eğitime veya diğer aktif işgücü programlarına tabi tutulabilecektir. Mesleki eğitimi veya aktif işgücü programlarını ya da İş-Kur tarafından teklif edilen işi üçüncü kez kabul etmeme halinde alınan sosyal yardım bir yıl süreyle kesilecektir.

4- YILLIK İZİNLERLE İLGİLİ DÜZENLEME YAPILDI

Torba kanun yıllık izinle ilgili önemli bir değişikliğe gitmiştir. Değişiklikten önce yıllık izin süreleri, tarafların anlaşması ile bir bölümü on günden aşağı olmamak üzere en çok üçe bölünebiliyordu. Yapılan değişiklik ile yıllık izinlerin en çok üçe bölünme şartı kaldırıldı. Böylece işçiler yine bir bölümü 10 günden az olmamak üzere izinlerinin kalan kısmını istedikleri kadar parçaya bölebilecek. Böylece genel tatil ve ulusal bayram günlerinin öncesinde ve sonrasında tatil olmayan günlerde işçiler yıllık izin kullanarak tatillerini uzatabilecekler.

5- SENDİKALAR BAĞIŞ YAPABİLECEK

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasına (ı) bendi eklenmiştir. Buna göre; sendikalar gerektiğinde, nakit mevcudunun yüzde onunu aşmamak kaydıyla ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile koordinasyon halinde, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun mülga 64 üncü maddesi ve 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesinin sekizinci fıkrasında sayılanlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 17/7/2004 tarihli ve 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşlanması Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesi hükümlerine göre nakdî tazminat ödenmesi veya aylık bağlanması hakkı bulunanlara aynî ve nakdî yardımda bulunabileceklerdir.

26.04.2016/19-5

Ayrıca 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 28 inci maddesinin yedinci fıkrası değiştirilmiştir. Buna göre; kuruluşlar, yönetim kurulu kararıyla ve nakit mevcudunun yüzde onunu aşmamak kaydıyla;

a) Yurt içi ve yurt dışındaki doğal afet bölgelerine doğrudan veya yetkili makamlar aracılığıyla konut, eğitim ve sağlık tesisleri kurulması amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarına,

b) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile koordinasyon hâlinde, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun mülga 64 üncü maddesi ve 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesinin sekizinci fıkrasında sayılanlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 17/7/2004 tarihli ve 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşlanması Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesi hükümlerine göre nakdî tazminat ödenmesi veya aylık bağlanması hakkı bulunanlara, **aynî ve nakdî yardımda bulunabilecektir.**

Saygılarımızla...

